

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A belényesi vereség.

Arcunkat égeti a nemzeti kormány gyengesége érzetének pirja! Szívünkbe nyilalik annak elgondolása, hogy Lukácsiu László porba dobta azon nemzeti lobogót, mely alatt nemesak a jelölt, hanem a 48-as eszme is küzdött a diadalért.

A kormány tehetetlensége előre sejtette velünk a szomorú valóra vált vereséget. A kormány gyengesége nem volt képes megzabolázni a nemzetiségiek féktelenségét. A Belényes és környékén rendelt szuronyok sokasága, ártatlan eszköznek bizonyult a nemzetiségiek vakmerőségével szemben. Az elvakult tömeg, az agyarkodó oláhok rettenetes hajszát indítottak mindazok ellen, akikről feltették, hogy a 48-as eszmék hívei. Így jutott a törvényhozás tagjai közé azon laczfalusi pap, akinek szája a magyar nemzet gyalázásától és gyűlöletétől habzik.

Ujong, örömmámorban dőzsöl az őseink véréből megszentelt földön termett kenyéren élő románság. Rózsás színben áll előtte a jövő. Álmodozik képtelenségekről, mert amit Belényesen elért, elérni véli azt másutt és más alkalommal is. Képelete buzacipóig, Tokajnak boráig nyargal. Teheti, mert képes a Vajdák és

Lukácsiu által hirdetett képtelenségnek felülni.

Kitelik a kormánytól, hogy a belényesi vereséget a véletlennek tulajdonítja és a minden igaz magyart mélyen sértő esetet, nemzeti érzékenykedésnek minősíti. Ha ez így volna, akkor ajánljuk figyelmébe a megválasztott képviselőnek következő nyilatkozatát: „Ezt a bizalmat megérdemeltem, de ha nem érdemeltem volna meg, minden igyekezettel azon leszek, hogy kiérdemeljem munkásságommal áldott népem, a románság javára!...”

Képes megérteni a kormány, hogy eme rövid nyilatkozatban fenyegetés rejlik?!

Ezt a fenyegetést nem lehet atyáskodó becézéssel, tulságba vitt engedékenységgel elnémitani. Korbács kell a fogát csattogató fenevadnak, mert képes a neki falatot nyújtó kezet leharapni.

Ha volnának még ez országban, akik a belényesi kudarc nagyságát felfogni képtelenek, olvassak báró Bánffy Dezsőnek a belényesi ügyről és a horvátbonyodalomról szóló legutóbbi nyilatkozatát.

Igen, Bánffy ismét nyilatkozott. Ez a nyilatkozat megtalálta az utat a nemzet szívéhez és agyához. Ma ez a nyilatkozat komoly tanácskozás, komoly megbeszélés és élénk érdeklődés tárgyát képezi. Alig

képzelünk olyan embert, aki a Bánffy ebbeli nézetét ne osztaná. Olyan igazságok ezek, melyeket sem tetszős jelzővel, sem állalkodással megdönteni nem lehet. A nemzet immár öntudatra ébredt s látja, hogy a multjának dicsősége, jövőjének reménysége kockán forog. Látja, hogy tétlenül nem nézheti, hogy a kormány engedékenysége mellett jogainkat, hirtűnkét nemzetiségi izgatók tiporják, ócsárolják.

Midőn a nemzetiségi féktelenség, a vakmerőségig fajult nagyzási hóbort tehetetlensége gondolkodóba ejtette nemzetünket; Bánffytól várjuk azon eszközök megjelölését, melyek féket vetnek a nemzetiségek zabolátlanságára. Tőle várjuk, hiszen ő azon hazafi, azon tetterős férfi, aki gátat vetett a nemzeti fészkelődéseknek. Erős e meggyőződésünk, hogy a kormány engedményei, elnézése által elkapatott románok, horvátok s mindazok, akik velünk packázni mernek csak ő általa lesznek megfékezhetők...!

Ha még a belényesi kudarc sem volna képes kormányunkat és az egész magyarnemzetet a tétlenség kényelméből felrázni, akkor bizonyára megérjük azt, hogy a Bánffy által megjelölt újabb vereségek fognak következni. Nem, ez nem

T Á R C A.**AZ ÉLET UTJÁN.**

Láttam kint a rengetegben
Szarvasokat viaskodva,
Tört agancscsal, vérző sebbel
A vesztést a porba húlva;
És a győztes tovaszáguld,
Megdöbönt a föld alatt,
De a sebzett bőgésére
Visszatért és sebet nyalta.

S láttam kint az élet úlján
Összetörött embereket;
Elhagyatva remény nélkül
Céltalanul tévelyegtek;
Láttam könnyet, vérző szívet,
Hallottam sok panaszos szót,
Jajgatást és gyermeksirást,
De segítség sehol sem volt.

Millig Gyula.

A viszontlátás.

Vannak az ember életében pillanatok, amikor úgyszólván csak a vegetáció működik a testben, a lélek pedig alszik. Ez a

deprimált állapot hasonlít némileg a tébolyhoz. Rendkívül erős szervezetnek kell lennie, hogy legyőzze ezt az üres komor érzéketlenséget s felrázza a lelket abból a mély lethargiából, ahova lesüllyedt volt.

Egy ködös szürke őszi délutánon ott ült Tomory a szobája ablakában és bámult kifelé abba a bizonytalan félhomályba, amely ott gomolygott előtte a levegőben. Gondolkozni próbált... talán azt akarta elgondolni, hogy az ő élete is csak olyan alakatlan üresség, mint az, amelyik ott terjeng ablakai előtt. Hogy csak vegetálás az olyan élet, mint az övé. Hogy semmi sem ezen az egy világon, ami melegebbé tenné, ami színesre festené ezen a sárgőmbön való tartózkodását. Hogy a sors csak arra szánta őt, miszerint egy pár szegény ember fenntartója legyen, de utóvégre mi gyönyörűség van abban, hogy egy pár üres gyomor általa tömösse tele magát. s még ráadásul szemlélje azoknak az állati életet élő embereknek a boldogságát, akik, ha hazajönnek, letörlik napbarnított ábrázatjukról az izzadtságot, megcsókolják az eléjük szaladó moszatos apróságait, jóllaknak, kialusznak magukat s ezzel meg van az összes életszükségletük. Csak ezért élni: nem érdemes. (De ki tudja, hátha az olyan élet a valódi élet.) Hát vele ki törődik, senki... senki...

De nem gondolt semmit, csak bámult kifelé az ablakon.

Egyszerre csak egész halkan kinyílt a szobaajtó, s belépett a szép özvegy Darvasyné, Tomory szomszédnéja.

Erre visszafordult az ablaktól Tomory. — Ah Margit te... azaz bocsánat asszonyom, látja, hogy meg vagyok lepődve, mit keres ön nálam? kérde a férfi csodálkozással, vegyes tekintettel.

— Látja, milyen kiméletlen néha a sors, összehoz olyanokat, akiknek pedig nem volna szabad találkozniok soha. Itt az ön kapuja előtt van egy kátyu, s ebben a zökkenőben eltörött a kocsim tengelye, bejöttem, hogy megkérjem, miszerint adjon kölcsön egy kocsit, hogy hazamehessek, mert az a csunya felhő — látja, ott ni — nagyon fenyeget. Hanem azért legyen meggyőződve, hogyha volna itt a közelben más, akinek bármiféle ekhós szekere van is, nem jöttem volna be önhöz kocsit kunyorálni. Hát a maga hanyagságának köszönhetjük mindaketten ezt a nem remélt és kellemetlen találkozást, — mondá a fiatal asszony, láthatólag megzavarodva a férfi tüzes tekintetétől.

Tomory talán nem is hallotta, hogy ez az asszony mit beszél és milyen gorombaságokat mondogat neki a saját házában, ha-

Az iskolai év kezdetével ajánlom a n. é. közönségnek **óriási raktáramat leányok és fiuk részére** u. m.

czipők, ingek, zsebkendők, harisnyák, tornaczipők és trikókat stb.

EISLER KÁROLY divatáruháza Nyiregyházán. Telefon 114.

lehet! Bánffy megjelöli az utat, módot, melylyel a kudarcok sorozatának elejét vehetjük. Igen, de csak akkor, ha a nemzet megérti azon Bánffyt, aki legőszintébb hazafiságból figyelmezteti nemzetét a fenyegető veszedelemre.

A népiskola jelentősége.

Mily egyszerű cím és mégis mily nagy fontosságu azok előtt, kik gyermekeik jövőjét szívükön viselik. Mert a nevelés képesíti a gyermeket arra, hogy majdan mint hasznos tagja a társadalomnak, a hozzákötött igényeket minden tekintetben kielégíthesse; s honpolgári kötelességét, az általános műveltséget tőle telhetőleg előmozdítsa.

A nevelésnek már a kisdédnél kell kezdődnie, mert valamint a fiatal csemete ügyes gondozása által, idők folytán terebélyes fává növekedve, hasznos gyümölcsöt hoz; úgy célszerű nevelés által a gyermek minden szép és nemes iránt fogékony lelkébe plántált eszmék, megtermik hasznos gyümölcsüket.

A gyermeket tehát nevelni kell, hogy azonban a nevelés céljának megfelelően, meg kell választani az eszközöket, melyszerint célját legsikeresebben elérheti. Azt hiszem bátran kimondhatjuk, hogy e magasztos cél elérésére elsősorban a népiskolák vannak hivatva. Már az ókori bölcsök foglalkoztak a népnevelés eszméjével, belátván annak nagy jelentőségét. A jelenkornak jutott mégis azon magasztos feladat, hogy a népiskolák — melynek jelentőségét már korábban is számosan felismerték — az őt megillető magaslatra helyezze.

Hogy azonban a népiskola valódi jelentőségét felismerjük, vizsgálunk kell annak hatását: az egyedi és társadalmi életre. Jelen fejtegetésünkben tehát mindenekelőtt szólni fogunk a népiskola jelentőségéről, tekintettel az egyedi életre.

Az ember eredetileg jóra és rosra egyaránt hajlandó; hasonló a miveletlen termékeny földhöz, mely jó és rossz magvakat vegyest megterem; de valamint a termékeny földtalaj, megtisztítva a hitvány gyomtól, hasznos gyümölcsöt hoz, úgy az ember is, művelés által megszabadulva kár-

tékony hajlamaitól, az erkölcsnek, vallásnak gazdagon termő talaja lesz.

A valláserkölcsei nevelés az embernek első létszükségletét képezi; nélküle az emberi lélek, mint a sivar homok növényzete, üdítő, termékenyítő eső nélkül ellankad. Erények nélkül pedig az ember nem képes megállani, sem győzedelmeskedni vad szenvedélyein s így isteni rendeltetése: fokozott tökéletesedés helyett a rohamos erkölcsi süllyedés örvényébe hanyatlik.

Az élet fokozottabb igényei, a kultura terjedése, az életmódok szükségessé teszik, hogy minden ember bizonyos ismereteket legalább bizonyos mértékig elsajátítson. Ezen ismereteket szinte úgy, mint a valláserkölcsei nevelést a népiskola van hivatva megadni, melynek jelentősége a társadalmi életben szintén igen nagy. A természet rendje, miszerint nemzedéket nemzedék vált fel, nélkülözhetetlenné teszi a társadalomra nézve azt, hogy az ifjuság a társadalom jövődjé alapja, oly irányt nyerjen nevelésében, mely a társadalmi élet törvényeinek megfelel.

Fontos dolog ez, különösen a mai időben, midőn a hitetlenség, a vallásos dolgok iránti közöny egyre terjed, midőn egyes társulatok célul a vallásnak a nép szívéből való kiirtását tűzik maguk elé. A vallásos nevelés tarthatja vissza az embereket egyedül ezen szellemi tévelygésektől. A vallásos nevelésnek alapját pedig a szülők után a népiskola veti meg.

„Minden állam talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görnyed”... Így szól a költő s mi mindenkör átérezzük e mondásnak igazságát. Az államnak legszilárdabb alapját a tiszta erkölcs képezi. Két állam közül nem az az erősebb, mely nagyobb hadsereggel, több pénzzel rendelkezik, hanem az, melynek erkölcsösebb és kötelességtudóbb polgárai vannak.

A népiskola jelentősége tehát a társadalmi életben, annak szellemi és erkölcsi megmentésében áll. Ezen magasztos celt azonban a népiskola csak okosan választott eszközökkel, ügybuzgó tanító vezetése mellett érheti el.

Hogy azonban a tanító hivatásának megfelelően, bizonyos tulajdonságokkal kell bírnia. E tulajdonságok: egyrészt a tanítói hivatottság, másrészt a képzettség. Mert ha a tanító ezen két nélkülözhetetlen kellék birto-

vel gondolkozva. Látszott rajta, hogy még most is rabja ennek a cábos asszonynak, hogy még mindig szereti, hogy még akkor is szeretni fogja, amikor már a teste a legparányibb atómokba fog szétporladni.

Most a nőn volt a bámulás sora. Hát ez a férfi még most sem felejtette el. Hisz tiz esztendő hosszú idő még a boldogságban is, hát még akkor, amikor az ember csak vonzolja az életét. Hisz az ilyen embert érdemes volna valamely muzeum ritkaságpéldányai közé elhelyezni, aki még tiz esztendő múlva is ilyen nagyon szeret egy asszonyt. Felébredt lelkében a vád, hanem azért nem mutatta. Ugy tett, mintha mit sem vett volna észre a férfi lelkében háborgó nagy indulatból, s így válaszolt:

— De uram, nem azért jöttem, hogy itt valami drámának egy érzélgős epizódját társalognam végig önnel, hanem hogy kocsit adjon.

Tomory tudta, hogy dacos teremtés ez a nő, de hogy ennyire kemény legyen a szíve, arra nem volt elkészülve. Szinte komikus volt, olyan bus-keserveset sóhajtott. Szó nélkül meghajolt, kiment s rendeletet adott ispánjának a kocsit előállítására...

Azután újra odaült a szobája ablakába és bámult abba a bizonytalan félhomályba, amely ott gomolygott előtte a levegőben.

Bercsényi Pál.

kában van, úgy bátran bizhatjuk reá gyermekeink nevelését s meg lehetünk róla győződve, hogy fáradozása dus gyümölcsöt hozand.

Láttuk a népiskola jelentőségét az egyedi és társadalmi életben, megvizsgáltuk azon eszközöket, melyek által a népiskola ezen jelentősége érvényesülhet az életben; vázoltuk a tanító kötelességeit ezen feladat körül. Kiemeltük, hogy a népiskola jelentősége a népet és társadalmi élet megmentésében áll, szóval láttuk, hogy a népiskola mily fontos tényező napjainkban. Vajha belátnák ezt a szülők és igyekeznének lelkiismeretesen teljesíteni mindazon kötelességeket, melyeket a népiskola megkíván, vállalva törekedvén támogatni a tanítót, a nélkül is terhes feladata megoldásában. Mert ha ez meg lesz, úgy bizonyára ki fogja elégíteni a népiskola mindazon igényeket, melyeket iránta a vallás és haza támasztanak.

Görgey István.

Széninség és bányajog.

(Figyelemmel a szabolcsmegyei állapotokra.)

Irta: Dr. Mandel Pál.

Szénpiacunk viszonyai.

Az 1906. évi ősszel beállott szénszükség még mindnyájunk emlékezetében van.

Míg az előző években, sőt még 1906. évi tavasszal is, az ország nagy szénbőségben volt és a bányavállalatok inkább készleteik tulságos felhalmozódásától tartottak, semhogy létezett szénszállítási kötések törlésére törekedtek volna — egyszerre szénhiány lépett fel. Felemelkedtek hatalmasan az árak, de a bányavállalatok még a felemelt árért sem voltak képesek kőszén szállításra, még kötéseknek is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak eleget tenni. Veszélyeztetve volt a vasuti forgalom és a hivatalkat és az iskolákat sem volt mivel fűteni, a polgárság pedig jajveszékelt a szén drágasága miatt.

Panaszok hangoztattak mindenfelől.

Megindultak a reklamációk és amint nagy bajok keletkezésénél mindig szokás — mint sokszor kitűnő eszköz a baj igazi okainak eltakarására — egybehivattak az ankétek.

A legkülönbözőbb okok lettek felhalmozva és a sajtó útján ismertette — többnyire a beállott szénszükségnek valóságos, de nem kimerítő okai. Így:

I. Még csak a távol láthatárban volt észlelhető a szénszükség veszélye, amidőn felszólalás történt a magyar államvasutak igazgatósága ellen, közszénszükségletei megrendelésénél évtizedek óta követett módja miatt.

Már eleve nagy hiba volt az államvasutak intézőitől, hogy az államvasutak hálózatát folyton terjesztve, behálózva vele az egész országot, az állam kezelése alá jutott 16.000 kilométer hosszúságu vonalainak folyton növekedő kiterjedésével, közszenbányák párhuzamos szerzéséről nem gondoskodtak, amint ezt más iparvállalatok jövőjük biztosítása és a szénpiactól való függetlenné tétele végett, például a rimamurányi vasművek, a resicai vasművek, sőt az államkincstár diósgyőri vasművei stb. előrelátással tették.

De nemcsak hogy közszenbányák szerzéséről előre nem gondoskodtak, hanem még az arra szolgáló és kezükbe jutott alkalmakat szándékosan is mellőzték. Így történt az 1860-as években a pest—losonci vasút megvételekor, amikor a salgótarjáni közszenbányát mulasztotta el a magyar kormány az akkor egy kézen lévő vasutal együtt átvenni, amit akkor potom áron tehetett volna és így történt később Baross Gábor minisztersége alatt, az osztrák-magyar államvasutak magyar vonalainak étvételénél is, amikor nem törődött az államkincstár az osztrák-magyar állam-

nem csak azt tudta, hogy itt van. Hogy itt van és tiz év multán most látja először. Hej az a keserű tiz esztendő, keserűbb egy izsóppá vált tengernél. Tiz esztendővel azelőtt be más volt minden. Eszébe jutott, hogy neki is voltak valamikor akácvirágos fehér álmái, hogy ő is sugdosott valakinek a fülébe forró szenvedélytől izzó szerelmes szavakat, hogy az ő keblét is dobogtatta régen-régen az a hatalmas, világokat mozgató érzélem, hogy az ő agyvelejét is bevittette valami földöntuli mámor, hogy csupa szín, csupa illat, csupa gyönyörűség volt körülötte az egész világ. Hej és ennek hogy meg kellett változnia. Minek is ment ő az egyptomi sivatagokba oroszánvadászatra akkoriban. Míg ő odajárt, addig Margit Darvasyné lett. Mennyit de mennyit szenvedett azóta és hányszor forgatta fejében a megsemmisülést. És ez a nő, aki valamikor a tulvilági üdvösségben hordozta őt és aki annyi fájdalmas óráinak volt okozója, most itt van a szobájában. itt van vele szemtől szembe és halgatja csengő bongó, szívet megolvasztó hangját.

— De uram nem látja, hogy mindjárt esni fog. Küldjön már haza az istenért, szólt meg újra a szép fiatal özvegy.

— És ha nem megyek soha többet haza és ha itt marad nálam örökön-öröké, — felelt Tomory inkább a szívével, mint az eszé-

Telefon sz. 129.

A legújabb csikos blouse selymek,

Telefon sz. 129.

továbbá divatos ruhadiszek óriási választékban megérkeztek.

Napernyők

az idény előrehaladottságánál fogva mélyen leszállított áron kaphatók:

Kohn Ignátz női-, férfidivat és rövidáru üzletében NYIREGYHÁZÁN.

vasúttársaság oravicai bányáinak megszerzésével.

Még más nagy hiba is terheli a köszénbányászati körül az államvasutak igazgatóságát és ez abban áll, hogy szénrendeléseinek kizárólag a fiskális érdekeit követte.

Magyarországnak 1905. évben termelt, összesen 70 millió mm. köszénből a magyar államvasutak egymaguk 24 millió mm-t fogyasztottak el.

Mint ilyen hatalmas fogyasztó és a magyar állam képviselője — a magyar államvasutak vállalata — nem mellőzheti az országos közérdeket sem; sőt köteles annak bizonyos határokig áldozatot is hozni.

A köszénbányászat elég nagy közérdek arra, hogy az államvasutak intézősége köszén-szükségleteinek fedezésénél a köszénbányászat fejlődésének általános érdekét is szemügyre vegye, még akkor is, ha a beszerzési árakban némileg enged azon szigorból, amelyet különben a vasutak jövedelmezése szempontjából követnie kell.

Azon célból, hogy a köszén minél olcsóbban szerezhesse be, évtizedek óta egyes bányavállalatoknál összpontosította köszénmegrendeléseit és pedig mindig a nagy bányavállalatoknál, mellőzve a kisebb kezdő bányavállalatokat, amelyek az éveken át kedvezményben részesített és ezen kedvezmények folytan hatalommá fejlődött nagy vállalatokkal, talán sem az ár, sem a lekötött mennyiség pontos leszállításának biztonsága szempontjából, versenyezni nem tudtak.

Hogy milyen aránytalansággal lettek a megrendelések az egyes bányavállalatok közt felosztva, erre nézve példaként rámutatunk egyik, néhány évvel ezelőt történt esetre, amikor 12,000,000 korona részvénytőkével rendelkező egyik bányavállalatnak, valamely bányavidéken termelt 2,500,000 mm. termelésből, az előbb már fennállott szerződés megújításával, újabb öt évre, évenként 1,500,000 mm. szállítás lett juttatva. E bányavállalat részvényei a tőzsdén jóval több mint 100 % árszínnyel jegyeztetnek. Míg ugyanazon szénvidéken másik bányavállalattól, amelynek 1,000,000 korona részvénytőkéje van, 800,000 mm. éri termeléssel és amelynek részvényei a tőzsdén nem jegyeztek — a köszén jobb minőségének megfelelőleg — mázsánként 1 krajcárral drágábban, de csak 100,000 mm. lett megrendelve és szintén öt évre kötve.

Aki tudja azt, hogy mit tesz iparnál a termelés egy nagy részét évek hosszú során át előre biztosítva eladni, az hamar meg fogja érteni, hogy az ilyen nagy megrendelésekkel állandóan ellátott vállalatok meunyre tudnak fejlődni és elhatalmasodni, más kisebb vállalatok rovására.

(Folytatása következik.)

Pénteki levél.

Közös konyha.

Addig- s addig festegettem a falra a becskerekű ördögöt, míg dr. Poppini Albert ur megfogta a szarvát neki aztán idehozta. Tessék!

Nem tetszik pedig. Nekem éppenséggel nem tetszik. És nem is fog tetszeni soha, akármiféle érvekkel agítálnak is mellette.

Bosszant ugyan, hogy ismét csalódtam. Azonban csak: emberekben. És emberekben csalódnai, nem szégyen, még csak nemis szomorúság, legfőleg: bosszantó lehet. Éppen ezért főtartom a mondottakat továbbra is. Hogy az a közös konyha sem mennyiség, sem minőség tekintetében sohasem fogja pótolni a házi kosztot. Mert óriási különbség, olyan és annyit főzni amennyit én akarok, vagy pedig kapni kimért porciót.

Nem javít a cselédkérdésen. Elbocsátanak negyven szakácsnét? Ámde a feltétlenül szükséges mindenestély dolga a reggeli, oszonna készítésen, edénymosáson felül még

az ételhordás napi két utjával s az ottvaló ácsorgással is megszapordik. Éppen emiatt aztán körülbelől olcsóbban fognak szegődni a mindenestélyok.

Olcsóbban sem lesz, semmiképpen. Az a bizonyos huszezer korona nem oszlik évenként negyven felé haszonnak. Együtt, igen, kevesebbet költ negyven család. De a negyven külön-külön: nem. Mert minden néven nevezendő szövetkezetknél, kezdve az egy igába fogott két ökrön, föl egészen a szövetkezett pénzügyintézetekig, mindenütt nyer az egyik tag a másik rovására. S ki biztosít engem arról, hogy nem éppen én leszek az, akin nyer más?

Hanem arra vagyok most már szörnyen kíváncsi: mit fognak az alatt az idő alatt tenni az asszonyok, amit megtakarítanak az ebéd-főzés révén? Mert hiszen a korzózást, jourozást, s az önmagában ugyan ártatlannak látszó, közvetve és végeredményében azonban igen nagyon káros hatású francia léhaságok olvasását eddig is meggyőzték.

Mondják, hogy a becskerekű asszonyok azóta mind maguk javítják a harisnyáikat. Akik akarták, eddig is megtették. Apróbb stoppolásokat persze, csak. Nagyobbakat, bizisten olcsóbban is, szebben is végez a gép. Szeretnék én olyan asszonyt látni, aki egy pár harisnyát megfejelne egy ebéd-főzés ideje alatt. S egy pár harisnya fejelésének ára: 60 fillér.

Vagy talán a ruháikat fogják odahaza és sajátkezűleg megvarni? Ez már beszéd volna. Ez már csakugyan jelentene spórolást, még pedig óriást. Amellett, hogy sokkal izlésebben járhatnának, mert minden asszony olyan ruhát varna magának amilyet éppen gusztusa tartana s nem kényszerülne a szabók tucatmunkáját viselni tessék csak hirtelenében végiggondolni a kifizetett vagy akár fizetetlen szabókontókon levonva belőle a zugeher (ha a francia nevet tudnám, azt írnam, mert valószínűleg francia modellek után dolgozik a szabójuk) árát tisztán csak a munkadíjjak micsoda óriási összegek? Próbálják meg kérem, ezt megtakarítani. Nagy összegekre rug, és nem is olyan kellemetlen, okos ember előtt nem is lealacsonyító időtöltés.

Sőt. Sokkal nemesebb, régiebb család-faja van mint a korzónak.

Aztán, mondják csak kérem, ha vendégük jön, akkor mi lesz? Váratlan vendéget, hívott jourokat egyformán értek. Önök nem tudják. Én tudom. Bár önök valószínűleg istenkáromlónak tartanak egy kicsit, és hinni egyáltalán nem fogják. Akkor jön, tényleg, elmaradhatatlan következményeképpen nem magának a közös konyhának, hanem annak a szellemnek aminek egyik kinövése a közös konyha, jönni fog a cukrázdában — ez még a szelidebb — majd azután a kávéházakban adott jourok.

Ettől persze lesznek még, akik fázna önök között. És mondok, istenkáromlásnak minősítik állításomat. Pedig ez csak egyszerű következtetés. ami olyan szépen el fog jönni hogy észre sem veszik magukat, s már akkor mint valami régi meséről, fogok álmodni én magam is arról a kis asszonykáról. akit mult hetekben — ne botránkozzanak meg, kérem, de bizonyisten szappant főzni láttam.

Pedig ennek az asszonynak a lakása tele van a saját kézi-hímzéseivel, és se az urán, se ő rajta még sohasem láttam olyan gombot, ami hiányzik. Mert tudvalevőleg ezek a legfeltünőbbek.

TANÜGY.

Értesítés.

A nyiregyházi ev. ref. elemi népiskolában a beiratkozás úgy a mindennapi, mint az ismétlő iskolásokra nézve szept. hó 2., 3.

és 4-ik napjain fog megtörténni. Felkérem az igen t. szüléket, hogy gyermekeiket a jelzett napon okvetlenül beirassák.

Az évnitő isteni tisztelet 5-én, reggel 9 órakor lesz, amelyre az igen t. szüléket ezennel meghívom.

Nyiregyháza, 1907. augusztus hó 29.

Szabó Pál,
igazgató-tanító.

Értesítés.

A Nyiregyházi kereskedő tanonciskolába lépő tanulók szeptember hó 2-án délután 2—4-ig a központi ág. h. ev. népiskolában iratnak be.

Tandij egész évre 14 korona; ez összegnek felerésze a beiratáskor, a másik felerésze február 1-én fizetendő. Ezenkívül minden tanuló fizet felvételi-díj fejében 2 koronát, az iskolai könyvtárra pedig 40 fillért.

Beiratásnál minden tanonc szerződését s ezenkívül születési és újraoltási bizonyítványát is tartozik felmutatni.

A javító vizsgálatok szeptember hó 15-én délelőtt 11 órától fognak megtartatni. Javító vizsgálatot tehetnek azon tanulók, akik egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak.

Felhivatnak a t. főnökök, hogy tanköteles tanulókat a kitűzött időben multhatatlanul irassák be, mert a határidőn túl jelentkező tanoncok addig mulasztott órái igazolatlan mulasztásoknak vétetnek.

Nyiregyháza, 1907. augusztus hó 28.

Ruhmann Andor,
igazgató-tanító.

Értesítés.

A nyiregyházi ág. hitv. ev. népiskolában az 1907—1908. tanévre szóló beiratások szeptember hó 2., 3. és 4-én eszközöltetnek, a rendes tanítás pedig szeptember hó 5-én veszi kezdetét. Az ismétlő iskolaköteleseket szeptember hó 8-án délelőtt 8—12-ig a központi iskolában írjuk be. A tanyai iskolában is szeptember 16-án, a rendes tanítás pedig szeptember 23-án kezdődik.

Felhivatnak a t. szülők és gyámok, miszerint tanköteles gyermekeiket a fent jelzett időben az illető osztálytanítónál személyesen irassák be, hogy a rendes tanítás a népiskolai törvény által kitűzött időben vehesse kezdetét.

Nyiregyháza, 1907. augusztus 28.

Ruhmann Andor,
igazgató-tanító.

Közönség köréből. *)

Válasz a válaszra.

Bocsánatot kérek az olvasóktól, hogy a „Szabolcs” legutóbbi száma szerint letett tollamat újból felveszem, de erre az „egyik helyi lap” szerkesztőségének ismert viselkedése kényszerített.

A cikkirő felhánytorgatja, hogy bekezdő soraim szerint a szerkesztőség tagjai nem tartották érdemesnek kirohanásukra válaszolni s ennek dacára a lap szerkesztője visszavág. Nézze meg a dátumot, meggyőződhet felőle, hogy én aug. 17-én irtam a dologról, amikor a lap belső munkatársai a szerkesztő visszaérkezéig függőben tartották az ügyet. No de ez nem tartozik a dolog lényegéhez.

Tagadja a cikkirő, hogy a kék festék az időjárás viszontagságai következtében megfeketedhetne. Nézzen rá a kalamárisára, ha anthrachen tentát használ, azon is rajta van, hogy „kéken folyik a tolból, de rövid

*) E rovat alatt felszólamlásokat díjtalanul közlünk, de a felelősség a beküldőt terheli.

<p>Pontos kiszolgálás!</p>	<p>Az iskolai idény alkalmából ajánlom a n. é. közönségnek dusraktáramat: uri, női és gyermek fehérneműek, harisnyák, keztyűk, zsebkendők, ruhadiszek és minden e szakmába vágó cikkekben.</p>	<p>Olcsó szabott árak!</p>
<p>STERN SÁNDOR uri és női divatüzlete Nyiregyházán, Pazonyi-utca 2.</p>		

idő alatt megfeketedik.“ Hozzá hasonló szint változtató festék pedig sok van. No de ez ismét mellékes. Az a fontos ebben az áldatlan dologban, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek az automobilja ittlétekor milyen színű volt. De még ennél is fontosabb, hogy a monogram milyen betűkből állott. A színek árnyalata felett ugyanis lehet disputálni, de a betűk alakját letagadni nem lehet. A magyar nyelvnek nem megfelelő módon alakult és elhelyezett J. A. monogram pedig támpontot ad az én és társaim állításának. Tudja ezt nagyon jól a dorongoló ur, azért kerülgeti válaszában Vajda Dezső urnak e lap mult heti számában erősen erősen hangoztatott megyeháztéri viselkedését. Gorombásokkal pedig ezt elütni nem lehet.

Nem egyezik meg a valósággal az az állítások sem, hogy egyedül a Szabolcsal kötekednek. A belügyminiszternek N. károly felé való átutazásáról és a rendőrök diszbe öltöztetéséről, ugyancsak a gyepmesterek husfeldolgozásáról nem a Szabolcs irt és így az e címeken napvilágot látott támadások rá nem vonatkozhatnak. Csunya dolog, — de tény — hogy terrorizálni szeretnék a Nyiregyházi megjelenő összes sajtótermékeket.

Hosszas cikkezés helyett a következő kérdéseket teszem fel Vajda Dezső szerkesztő urhoz:

1. Mit mondott annak a bizonyos ur-embernek aki 30 tanu jelenléttében hívta fel figyelmét a fekete-sárga színre?

2. Az általa megmutatott (J. A.) betűket milyeneknek látta és mit válaszolt a monogramra vonatkozólag?

3. A Tulipánszövetség Magyarvédő-egyesület szabolcsmegyei osztályától mi címen kapott 900 kor. körüli összeget?

4. A kereskedelemügyi minister által folyósított 4000 koronás évi hirdetési átalány ellenében milyen hirdetéseket közölt eddig, amikor az év 3-ik negyedének a végén járunk?

5. Kinek a közbenjárására és miféle „közérdek“-kel támogatott nyomós okok alapján kapta meg ezeket a közpénzből folyó javadalmazásokat?

6. Szándékszik-e tovább is a személyeskedést folytatni, az üzletek beléletét piszkálni, a családi tüzhelyek nyilvánosságra nem tartozó dolgait feszegetni?

Remélem, nem veszi rossz néven ezeknek a kérdéseknek a feltételét. Jogom van hozzá, amikor a védőegyesület hűségesen behajtja a magyar ipar fellendítésére kért tagdíjakat és a jobb célokra szánt adók terhet már alig bírjuk elviselni. Alkotmányosnak nevezett államban élünk, ahol a közpénzekről fent és alant egyaránt számot kell adni.

Az utolsó kérdésre velem együtt az egész város közönsége várja a választ. Mindenkit érdekel az, mert nincs olyan ember, akit ne érintene kellemetlenül, hogy van egy lap körünkben, amely a családi tüzhelyt sem kiméli (Vajda urnak a családi szentély iránti tiszteletét ismerve, ezen nem is csodálkozhatunk) és az üzletemberek megélési alapját is fenyegeti, ha az ő beteges feltűnési viselkedése úgy hozza magával. Mondom, hogy ez a kérdés mindenkit érdekel, mert bárki várhatja, hogy holnap ő rá kerül a sor. Már pedig az bizonyos, hogy minél tisztább valakinek a szereplése, annál jobban óvakodik a beszennyezésnek még az árnyékától is.

Ezekre a kérdésekre nem goromba, de férfiasan megirt válaszokat várok. Ha azt megkapom és annak a betartása biztosítva lesz, akkor én is nyilvánosan megnevezem embereimet. Addig nem teszem, mert nem akarom őket kiszolgáltatni egy meg nem érdemelt hajsának. A névsort azonban csato-

lom és a szerkesztőséget felkérem, mutassa meg azt az arra érdemeseknek. Jóakarattal figyelmeztetem Vajda szerkesztő urat, hogy veszélyes talajra lépett, mert viselkedésével kényszeríti az embereket, hogy szereplését megfigyeljék, a multban és jelenben végre vitt cselekményeit számontartsák és szükség esetén olyan fegyverrel vágjanak vissza, amilyennel ön hadakozik. Nem hallja ön Szerkesztő ur a családanyák, a tisztességben megöszült férjek által kiadott jelszót, hogy tömörülve ártalmatlanná kell tenni, mielőtt egy város belbékéjét felforgathatná. A liszta telik s ha ön jobb utra nem tér, ám lássa a következményét.

A közigazgatási bizottságtól pedig azt kérdem, tudja-e, hogy az iktatója a feleknek ki nem adományozott, tehát jogerőre nem emelkedett határozatokban foglaltakat, mint befejezett tényeket hozza le, s ezzel a köteles hivatalbeli titoktartást megsérti. Összeegyeztethetőnek tartja-e, hogy egy békétlenséget szító szerkesztő a vármegyénél iktatói állást töltsön be?

Befejező soraimat dr. Meskó László Öméltóságához, mint a város képviselőjéhez intézem és kérem világosítsa fel a közpénzek öreit, hogy mire fordítják az általuk adott összegeket. Az ilyen kötelesség teljesítése a legszebb hivatás, amit az államtitkár ur azért is megtehet, mert családja nincs és magasan álló személyiségét Vajda & Comp. be nem szennyezheti. Lehetne még szavam a helyi hatóságokhoz, de hallgatok. A vezetők itt élnek köztünk és hiszem, hogy ők is emberek, akiket szintén érhet ilyen modern baleset.

Vajda ur ne haragudjék. Aki haragszik, annak nincs igaza!

Merkur.

HIREK.

Weisz-Vajda Dezső, az ön személyével bármikor, bárhol és bárkinek foglalkozni a legszigorubban tiltja a tisztesség, de tiltják azt társadalmi törvényeink is. Hogy önt mindennek dacára az a kitüntető megtiszteltetés érte, hogy neve lapomban mégis nyomdafesték alá került, ez azért történt meg, mert tartozó kötelességemnek tudom be a nagyérdemű olvasó közönségünkkel szemben, hogy az ön által reám szórt aljas és piszkos rágalmakat teljes terjedelmükben, megdönthetetlen igazságok alapján megvilágítsam.

En tehát ön szerint, „*térdeim elkopásáig kilincseltem*“? Vajjon kinél, hol és mikor? És vajjon kitől tudja és hallotta ön mindezeket? Hogy ön mire céloz igaztalan, aljas állításaival, az engem legkevésbé sem érdekel. En röviden fogok a nagyérdemű olvasó közönségünknek beszámolni, az én térdkopásig való csuszás-mászásaim és kilincseléseimről.

Mindössze talán 3 vagy 4 izben lehettem oly szerencsés gróf Vay Gábor főispán urnál tiszteletemet tehetni, de mindannyiszor ez azért történt, hogy vele az itt nálunk létesítendő gyárak, ipartelep felállításának lehetőségét megbeszélhessem. Egy ilyen ügyből kifolyólag Budapestről — hol megtudtam, hogy régi nemességem megerősítése végett benyújtott kérvényem még mindig elintézetlenül hever a belügyminiszteriumban — haza érkeve, felkerestem az akkor gyöngyösi főispán urunkat, mégpedig berkeszi kastélyában. Ott, miután az ügyek állásáról hünen referáltam, megkértem a gróf urat, nem lenne-e oly szives, — *nemességem megerősítésére vonatkozó* — kérvényemet illetékes helyen megsürgetés céljából támogatni, mit a gróf ur volt olyan kegyes nemcsak meg-

gérni, hanem ezt meg is tette. Későbbi időben, egy izben találkoztam a gróf urral, ki Halasi János ügyvéd barátom társaságában volt, a vármegyeháza előtt, mely alkalommal megköszöntem neki szíves közbenjárását.

Ez az igaz és hű története az én *térdkopató csuszó-mászó kilincselésemnek*. Ami katonai ügyemet, kiváltképpen pedig nyugdíjamat illeti, ezeket illetőleg soha senkitől mit sem kértem, mit sem vártam, mert hisz erre soha a legcsekélyebb szükségem sem volt. Ilyen aljas és piszkos rágalom csak oly embertől eredhet mint ön, kinek ez életben vesztetni valója nincs! Az ön szereplése olyan, mint az utca-gyermeké, ki a járókelőket sárral megdobálja és futtában kárörvendően nevet mesés cselekedetén. Az ön által bárkin ejtett folt az *az a bizonyos folt, amely tisztít!* Jelen alkalommal először és utoljára foglalkoztam önnel. Minden továbbiak elbirálását a nagyérdemű közönségre bízom. Finis.

Szerk.

A vármegye közgyűlése tudvalevőleg a járási székhelynek Nyiradonyból, Nyiracsádra való áthelyezését mondta ki. Ebben a fontos tárgyban a határozat most jelent meg a hivatalos lapban és figyelmeztetett a lakosság a megfelelő bevezetésre.

Képviselői közgyűlés. Tegnap délután tartott gyűlésében a képviselőlet kimondotta, hogy a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállításához Imre Jánost és Oltványit küldi ki. Az ipartestületi székház ügyében 15 nap múlva mond véghatározatot. Tanulmányi segélyben részesítették az arra érdemeseket s a gazdaszövetséget ményvásárlási szándékában támogatja. Ezekon kívül kisebb fontosságú ügyeket láttak el.

Névmagyarosítás. Schwarz Izsák kisvárdai lakos vezeték nevét miniszteri engedéllyel Sipos-ra változtatta.

Halálozás. Általános részvétet keltett városunkban és megyénkben Kabay Imrének az elhalálása. Az Erzsébet kórházban viselt gondnoki tiszteletből kifolyólag sokan áldják jószágát, a betegek iránt tanusított nemes szívűségét. Haláláról a következő gyászjelentés ad számot. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtethetetlen jó férj, jó apa és testvér *Kabay Imre* szabolcsvármegyei „Erzsébet“ közkórház gondnoka f. évi augusztus hó 27-én délután 2 órakor hosszas szenvedés után kimult. A megboldogult hült tetemei f. évi augusztus hó 29-én délután 3 órakor az ev. ref. vallás szertartása szerint fognak a vasuti sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nyiregyháza, 1907. évi augusztus hó 28-án. Béke lengjen hamvai felett! Özv. Kabay Imréné, szül. Csizsár Julia felesége, Sándor és Erzsike gyermekei, Özv. Jakab Györgyné szül. Kabay Karolina és Szeréna, Kabay Károly nejevel szül. Koszorú Etellel és gyermekeivel: Erzsike, Róza, Károly, Zoltán, Béla, József és Bandival, Pávay Lajos nejevel szül. Csizsár Erzsikével és gyermekeivel: Mariska és Erzsikével.

Meghívó. A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium kormányzó tanácsa az iskolai épület kibővítése alkalmából az 1907. évi szeptember hó 7-ik napján, szombaton délelőtt 3 órakor a főgimnázium dísztermében felavató ünnepet tart, melyre t. címet ezennel meghívja. Sorrend: 1. „Jövel Szentlélek Úristen!“ Éneklő gyülekezet. 2. Alkalmi ima. Mondja: Paulik János ev. lelkész. 3. Megnyitó beszéd. Előadja: Dr. Meskó László főgimn. felügyelő. 4. Adatok az építkezések történetéhez. Felolvassa: Leffler Sámuel, főgimn. igazgató. 5. Alkalmi költemény. Irta és előadja: Dr. Vietórisz József, főgimn. tanár. 6. „Erős várunk az Úristen.“ Éneklő gyülekezet.

VIRÁNYI RÓZSI

okl. zongoratanárnő

Iskola-utca 3. szám alatt szeptember 3-án megnyitja.

Felvilágosítással szolgál naponként délután 3-tól 5-ig.

ZENEISKOLÁJÁT

Uj név. Steiner Bertalan székelyi illetőségű námesztói lakos vezetéknevét Székelyre változtatta.

Levél a szerkesztőhöz. Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete. Budapest, 1907. aug. 24. Nagyságos Hlatky-Schlichter Gyula szerkesztő úrnak Nyiregyháza. Elmulaszthatatlan kedves kötelességet teljesítünk, midőn halás köszönetünket tolmácsoljuk Nagyságodnak azon tapasztalt jóindulatáért, hogy a „Szabolcs” hirlapban több alkalommal úgy emlékezik meg egyletünkről, mint a mely a „köz”-javát szolgálja s annak elterjedése egyenlő a megelégedettség terjedésével. Köszönetet mondunk különösen Dr. Prohászka püspök úr szép beszédjének közléseért s a szép bevezető sorokért. Legyen szabad arra kérnünk Nagyságodat, hogy kegyeskedjék ezentúl is több alkalommal megemlékezni egyletünk működéséről; mert bizonyos, hogy a többszöri ajánlás foganatosabb lesz az olvasóközönségnél, mely által egyletünk jobban terjed. Halás köszönetünk és kérelmünk megisméltése mellett maradtunk kitünő tisztelettel: *Katits Antal* központi igazgató, *Pethő Sándor* központi titkár, *Engel Adolf* fiókpénztári elnök, *Jordán József* pénztárnok.

Köszönetnyilvánítás. Schwarz Margit és Ungár Irén urleányoknak az izr. nőegylet ez uton mond halás köszönetet, amiért Schwarz Irén urnő esküvőjén 45 korona és ötvenöt fillért gyűjtöttek az egylet céljaira. Hasonlóképen köszönetét fejezi ki dr. Lakatos Imre urnak, ki esküvője alkalmából 25 koronát adott jótékony célokra.

Pályázat. Szabolcsvármegye tulajdonát képező nyiregyházi Erzsébet kórháznál elhalalozás folytán megüresedett 2200 kor. évi fizetéssel, lakás, fűtés, világítással javadalmazott gondnoki állás betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják azon figyelmeztetéssel, hogy az állás elnyerése a kinevezéstől számított 15 nap alatt leteendő 2000 kor. összegű biztosítékhoz van kötve, felhívom, miszerint életkorukat, erkölcsi képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat feltüntető okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi szeptember hó 15-ig annál inkább benyújtsák, mert a később beadott kérvények figyelembe vételni nem fognak. Nyiregyháza, 1907. aug. 28. Mikecz Dezső, alispán. Alig földeltük el a régi gondnokot, má is sok a pályázó. Alispánunkról azonban hisszük, hogy kitudja választani közülök, ezen állásra, azon tisztviselőt, aki már erre érdemeket szerzet.

Az üzletvezetőségek beosztása. A kereskedelemügyi miniszteri mban 5 új államvasuti üzletvezetőség felállítását határozták el. Ez alkalommal a debreceni üzletvezetőség hatáskörébe tartozó terület déli részét elveszik, úgy, hogy a székhelynek az új terület központjába való helyezésének a szüksége is felmerült. Valószínű, hogy városunk — amelyből csaknem annyi vasuti vonal indul már ki, mint Debrecenből — kevés utánjárással megkaphatná az üzletvezetőséget.

Esküvő. Jövő hó 4 én az izr. templomban esküszik örök hűséget Rosenthal Gyula helybeli tekintélyes nagykereskedő Lichtman Erzsike urleánynak. Boldogságot kívánunk az új párnak.

Az iparos ifjak cabaretje. Hogy az utóbbi időben olyan gyakorivá vált műkedvelő-előadások dacára is fényesen sikerült az iparosifjuság által f. hó 25-én az ipartestület dísztermében tartott cabaret, annak oka a műsor ügyes összeállításában, a cabaret népszerűségében s a szereplők szerencsés megválasztásában rejlik. Valóban szerencsés volt a rendezőség, hogy sikerült megnyernie Balassa Leona úrhölgyet, az orsz. színiakadémia növendékét ez estélyre. Természetes, hogy a cabaret legsikerültebb száma Balassa Leona úrhölgy szereplése volt, ki két ízben szerepelt; elsőben a „Vilja”, majd a Petőfi „Húzd rá cigány, szívet rázó hangon szóljon a hegedű” kezdetű dalt énekelte a közönség általános tetszése közepette. A dalok elhangoztatásával a közönség frenetikus tapssal, — a figyelmes rendezőség pedig gyönyörű csokorral — jutalmazta a fiatal művésznőt. Nem kevésbé jól sikerült a Czimbolinecz János és Lyachovits Sándor által előadott duett. A többi magánjelenetből első helyen Kazimir Károlyt kell megemléstünk, ki Gabányi

Árpádnak „Egy ideges ember” c. nehéz és farsztó monológját mutatta be, élénk derűt keltve a hallgatóság körében. Hálás is volt vele szemben a közönség, mert elhalmozta a tetszésnyilvánítás sok nemével. Részünkről sokat várunk eme fiatal, temperamentumos műkedvelőtől. A következő szám komoly tárgyú Ábrányi Emil „Keresem az Istent” c. költeménye volt, melyet Beregi Dezső szavalt nagy hatással, öt dicséretünk felesleges is, hisz ösmerjük régen, ujat nem mondhatunk fölöle, ha csak azt nem, hogy — horibile dictu — a szöveget is jól tudta. Egy „Ifju agglegény keservei”-vel Propper Ede szórakoztatta a közönséget. A műsor utolsó száma Balassa Armin dr. „Parasztzivek” c. egy felvonásos népszínműve volt. Itt is természetesen Balassa Leona úrhölgy szereplését kell kiemelnünk. A fiatal kacér parasztemenecske (Rózsa Vera) szerepét játszotta meg tökéletesen; élénk temperamentumos szereplésével, a színpadon való otthonos mozgásával, mindenkor helyesen használt gesztusaival, de különösen az érzelmek gyönyörű interpretálásával felülemelkedett a mindenkori műkedvelők játékától, olyannyira, hogy partnerei közül egyedül Kazimir Károly volt képes vele együtt játszani. Jobbat nem is kívánhattunk volna nála, bátor fellépésével gyönyörű játékával könnyedén sikerült megnyernie a közönség elismerését. A többi szereplők közül Propper Ede, Farkas Ferenc, Urbán Ferenc és Gurbán Ödön váltak ki. Az előadás utáni táncmulatság, a hajnali órákig, a legkedélyesebb hangulatban tartott.

Öngyilkosság. Gyureskó János helybeli napszámos 70 éves korában felakasztotta magát. Nem bírta megkeresni a mindennapi kenyeret, ezért követte el végzetes tettet. Hozzátartozói nem voltak, akik gondozásban részesítették volna.

Értesítés. A községek előljáróinak. A m. kir. honvédelmi miniszter 7869—907. sz. rendeletére köznírré tétel végett értesitem, hogy a közös hadsereg és a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfelkelők időszakos jelentkezése a folyó évben nem tartatnak meg. A tisztis jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők. Nyiregyháza, 1907. aug. 21. Mikecz Dezső, alispán.

Bezárt fürdő. A városi gőz- és kádfürdő hetfőn és kedden kazántisztítás miatt zárva lesz.

Tarka színpad. Sarkady Vilmos 3 napon keresztül tartott előadást a helybeli színházban. Társulatának minden tagja megnyerte a közönség tetszését és a családias műsor sok hívet szerzett a még nálunk nem eléggé ismert tarka színpadnak. Szívesen látják a Nyiregyháziakat, ha máskor is felkeres bennünket.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó akaróim és ismerőseim, akik teleshetetlen férjem elhunytá alkalmával résztvevőkkel felkerestek, fogadják őszinte köszönetemet.

Özv. Kabay Imréné.

A posta kérelme. A közönség és a posta közös érdekében járt el a nagyváradi postais távirtdaigazgatóság amidőn a városunkban lévő emeletes házak tulajdonosait felhívta, hogy a kapuk alján az emeleten lakók számára levélgyűjtő szekrényeket állítsanak fel. Ezzel nagymértékben lehet fokozni a kézbesítés gyorsaságát és a lakásba szóló villamos csengővel együtt a szekrény darabja alig kerül pár koronába. A mintákat az orosi-utcai postán lehet megtekinteni.

Paraszt párbaj. Ibrányból írják, hogy két arató kaszával összeverekedett és egymást összevagdalták. Beszállították a helybeli kórházba. Állapotuk veszélyes. Személyazonosságuk megállapítása folyamatban van.

Köszönetnyilvánítás. Balassa Leona úrhölgynek, az Orsz. színiakadémia növendékének a f. hó 25-én az iparos ifjak „Önképző Kör”-e által előadott „Parasztzivek” c. egy felvonásos népszínmű betanításáért, rendezéséért, az estélyen való szerepléséért, valamint a többi közreműködőnek ez uton is hálás köszönetét fejezi ki: a rendezőség.

Tanfolyam. A kassai közigazgatási tanfolyam felvételi hirdetménye a jegyzői irókákban közszemlére tétetett ki.

Mérget ivott. Pongrácz Mária helybeli cselédleány életuntságból megmérgezte magát. Marószódát oldott fel, de hogy ne fájjon nagyon keveset tett a vízbe. Beszállították a köz kórházba, a honnan pár nap mulva egészségesen fogják elbocsájtani.

Követendő példa. Géczy Géza v. árvaszéki ülnök, a tisztviselők szövetségének az alapját vetette meg, amidőn ma egy hete a városunkban lévő összes állami és magántisztviselőket értekezletre hívta össze. A fő tárgyat a tűzfának nagy mennyiségben való vásárlása képezte. Örömmel láttuk a nagy számban való megjelenést, amely zálogát képezi a kartársi együttérzésnek és a közös ügyek felkarolásának. A tüzelőanyag mennyiségének megállapításához szükséges úrlapok beszolgáltatása folyamatban van. Kívánjuk, hogy a szövetség ne csak anyagiakban, hanem erkölcsiekben is eredményt tudjon felmutatni.

Szerencsétlenség. Kis Sándor tiszaladányi lakos véletlenségből Nagy Pál nevű társának a kezét meglötte. A megsérült ember állapota súlyos. A tettes annyira szívére vette a balesetet, hogy elbujdosott és környezete azt hiszi, hogy öngyilkosságot akar elkövetni. Nyomozását folyamatba tették.

Ismét az Erzsébet-liget. Mult heti számunkban megírtuk, hogy az Ószőlőben nyaralók a szemetet az Erzsébet-ligetbe hordják. Erre a cikkre egyik Ószőlőben nyaraló előfizetőnkől választ kaptunk, aki a szemét kihordásának eltiltásán kívül azt is kívánja, hogy a sétányokon a lovaglást tiltsák be és a rendelet betartását ellen is őrizzék. Felhívjuk erre a körülményre a városnak, mint tulajdonosnak a figyelmét.

Megőrült ember. Tegnapelőtt délután egy ember rontott be a városi szegényházba és az elaggot embereket meg akarta verni. A gondnok segítségért telefonált. Három rendőr vonult ki s bekísérte az ismeretlen származásu elmebetegét a rendőrségre.

Felhívjuk olvasó közönségeink figyelmét Virányi Rózsi fővárosi zenetanárnő hirdetésére, ki városunkban óhajt zeneiskolát létesíteni.

Nyiregyháza nevével. A Budapesti Kabaret társulatát egész sereg friss erővel gyarapította. A régiék mellett, mint rendes tag fog fellépni: Eötvös Gitta, Bibor Olga városunk szülötte, Rónaszéky Irén, Jászi Gizella, Verő Ilona, Szegedi Irma, Ferenczy Károly, Sajó Géza és Krasznay Ernő. Minden este egy-egy meglepetésszerű föllépésről gondoskodik az igazgatóság. Az előadásokat Nagy Endre vezető, bejelentő Gergely István, karmester Stefanidesz Károly lesz.

Bérbeadás. Kanyár község vadászati jogát szept. 3-án adják bérbe.

Ötös szám. Ezen egyszerű elnevezés alatt jött forgalomba és vált általánosan ismert és kedvelté azon pompás kávékeverék, mely Cuba, Gyöngy, Jáva és Meccának szakszerű vegyítése s naponként frissen pörköltve 2 frt 30 krért kapható Hoffmann Adolf üzletében.

A tanítók államsegélye. A nem állami tanítók fizetésének rendezéséről szóló 1907-évi XXVII. t. c. végrehajtása tárgyában 76.000. miniszteri szám alatt, a közeli napokban kiadott utasítás alapján, a nem állami tanítók fizetését kiegészítő államsegély már kérelmezhető. Ezen államsegély elnyerése azonban a többek között azon feltételhez is van kötve, hogy a kérvényező iskolaszék igazolja, miszerint a tanító a miniszteri, vagy miniszterileg jóváhagyott tanterv alapján készült és a kir. tanfelügyelőség által láttamozott tananyag beosztás és órarend szerint végzi az iskola munkálkodását. Az így általánosan kötelezővé váló tananyag beosztásoknak és órarendeknek könnyebb és egyöntetű minta szerint való kiállítására céljából *Gyermek Mihály* székelyudvarhelyi igazgató-tanító a miniszteri és külön a rom. kath. népiskolai tantervnek megfelelő szerkezetű bármilyen osztálybeosztás érdekeit kielégítő és az együtt tanítandó osztályok anyagának egy tantárgyból ugyanazon lapon való elrendezésére szolgáló. *Részletes Tantervnyomtatvány* füzeteket készített és ad ki. Minthogy ezen, órarend úrlappal is ellátott füzetek a tantervben felvett anyag elrendezésnek igen jó segédeszközei és utmutatói melegen ajánljuk azokat az állami mint a közs. felekezeti és más jel-

legű iskoláknál működő tanítók figyelmébe
Megrendelhető bármelyik füzet az egy tanító
vezetése alatt állókat vagy öt együttes osztály
számára postadíjjal 2 k. négy oszt. sz 1.80
három oszt. 1.60 két oszt. 1.40. egy oszt. 1 K.
előleges beküldése mellett; Gyermes Mihály
igazgató tanítónál Székelyudvarhely.

A párisi tuberculose elleni kongresszus
új reményt adott a világnak. A tuberculosa
elleni szer, úgy látszott, megvan. De már
néhány napra be kellett látni, hogy a remény
hiu és tarthatatlan, mert ezen iszonyu beteg-
ség ellen nem sikerült még egy specificumot
feltalálni. A tuberculose elleni szerek
között a leghatósabbak egyike a „Sirolin-
Roche“, egy creosotpreparatum, mely azon-
ban a többi ilyenemű szerek kellemetlenségeit
nem tartalmazza mert nem mérges; kellemes izü és nagyobb részben tényleg
a testbe felvétetik. „Sirolin-Roche“ gyorsan
hat a köhögés ellen, előmozdítja az étvágyat
megszünteti az éjjeli izzadást és hat a láz
ellen, úgy hogy tüdőbaj- és sorvadásban
szenvedőknek annak használata feltétlenül
ajánlatos. „Sirolin-Roche“ minden gyógyszer-
tárban kapható.

Orvosi körökben már régismert tény,
hogy a *Ferencz József keserűviz* valamennyi
hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre-
méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban
is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan
Ferencz József keserűvizet.

Vadász-, flober- és revolvertöltények,
löpor, serét, tüzijátékok, hegedűhúrok. Do-
hányzsíng és vízmentes ponyvák legjutá-
nyosabban beszerezhetők: Hirschler Mór
fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török
Péter féle üzlet).

A t. közönség szives figyelmébe
ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület)
posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai
férfi gypju szövetek valamint a legdivato-
sabb női costümöknek való kelmék kaphatók.

Szerkesztői üzenet.

L. M. 365. sz. előfizetőnek. Értesítsük,
hogy Kóhn Sámuel budapesti főrabbi tényleg
királyi tanácsos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

„Mc Cormick“-féle

fűkaszaló gépek, marokrakó
és kéveköto, aratógépek; acél-
ból készült gyűjtőgépek — önmű-
ködő kiemelő készülékkel — és külön-
féle különlegességi új gazdasági gépek
előnyösen beszerezhetők — és állandóan
raktáron található — a

LICHTMANN VILMOS

gépkereskedő cégnél

Nyiregyházán (a gr. Károlyi-téren).

Ugyanott: 8 és 6 lőerejű, keveset hasz-
nált gözcséplőgépek, továbbá: „Johnston
Harvester“ valamint Hoffherr és Schrantz-
féle kevéssé használt fűkaszaló és arató-
gépek is kaphatók.

Valamennyi iskola

részére a legnagyobb

PIRINGER J. UTÓDA

(BORBÉLY BÉLA)
könyvkereskedésében
Nyiregyházán
Városháza-épület.

Uj és féláru könyvek!

Rajzszerék! Írószerek!

Könyvtáskák stb.

Dr. Halász Jenőné Szegedy

Klára úrnő tulajdonát képező
a nyirmadai és kisvarsányi ha-
tárban fekvő

270 holdas ingatlan
(1200 □-ölével)

szabadkézből eladó.

Az eladással Dr. Hunwald
Izidor fehérgyarmati ügyvéd van
megbizva, ki bővebb felvilágo-
sítást nyújt.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

HIBJÁN GYULA cégnél NYIREGYHÁZA.

Hirdetések

jutányosan felvétet-
nek a kiadóhivatal-
ban.

Nagyban.

Telefon 121. sz.

Kicsinyben.

Wassermann Sámuel

üveg és porcellán kereskedése Nyiregyházán.

Ajánlja ujonnan felszerelt s kibővített áru-
raktárát, mindennemű **asztali, teás, kávé s**
mosdó készleteit, ugyszintén üveg és porcellán
háztartási cikkeit. A magyar ezüst valamint lámpa
s fémáru-gyár r. t. összes készítményeiből állandó
s nagy raktárt tartok.

Elvállal **épület üvegezéseket**, min-
dennemű **ólomba, rézbe s ezüstbe** foglalt
mű-üvegezéseket, csiszolásokat és
javításokat, melyekre tervekkel, költségvetésekkel
s mintákkal szivesen szolgálók.

Nagy raktárt tartok finomabb kivitelű **pala-
sander, jávor, narancs, dió, tölgy** és
mahagoni keretekből, melyek a legizlésesebb
kivitelben kerülnek forgalomba.

Nagy választék mindennemű **akvarel és olaj-
nyomatu világi, táj- és szt.-képekben.**
Fényképnagyítások kis kép után is, igen jó hírnevű
festőművész részére elfogadtatatik s csakis kifogástal-
lan képek szállíttatnak.

Vendéglősöknek és egyleteknek 5% engedmény.

Uj reggeli lap! Uj reggeli lap!

A H I R

Ezen a címen

uj politikai napilap

indul Budapestben, amelynek első száma

augusztus hó 28-án jelenik meg!

A H I R reggeli lap

Budapestben hajnalban jelenik
meg és az első reggeli vona-
— tokkal indul vidékre.

Szerkeszti: **BRAUN SÁNDOR.**

Kiadja A NAP ujságvállalat.

Programmja: 1848.

Harc Ausztria ellen. Harc a 67 es po-
litika ellen intézményeiben, emberei-
ben, céljaiban, eszközeiben egyaránt.

Magyar hadsereg! Külön vám!

Nemzeti bank! Magyar műveltség!

Általános titkos választói jog!

Zsurnalisztikai eszközei forrásai a leg-
fényesebbek. — Munkatársai a ma-
gyar ujságírás kiválóságai. **A HIR**
formára, színre, tartalomra egészen új.
Híven fog benne tükröződni a magyar
közönség érzelmevilága. **A HIR** re-
mek nyomdai kiállításban reggelenkint
— 16—24 oldal terjedelemben a —

legolcsóbb is. * Mesésen olcsó!

Egy szám ára — **2 krajcár**

Budapestben és vidéken

tehát 3 krajcárral olcsóbb

az összes reggeli lapoknál.

Előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 forint (16 korona)

Félévre — — — 4 forint (8 korona)

Negyedévre — — — 2 forint (4 korona)

Egy hónapra — — — 70 krajcár (1 K 40 f.)

Mutatványszámokat egyszerű le-
velező-lapon történő kíván-ágra, az
augusztus 28-án megjelenő első szám-
— tól kezdve rögtön küld

* **A HIR KIADÓHIVATALA** *

Budapest, Rökk Szilárd utca 9.

Diszkrét tárgyak.

Ablakok gyártása.

Nyári és vadász saison cikkek!

Winchester és Browning ismétlődő serétes puskák.
 J. P. Lauer & Sohn cégtől Sull-Belga és Steyrivadász fegyverek.
 Revolver, flóbert és esősz puskák.
 Patrontáskák, vadászszek, üres és töltött patronok.

M. k. lópor és serét eladás, az összes vadászathoz kellékek.

Lovagló nyereg és felszerelések.

Agarász és hajtó ostorok, kocsi és ló-takarók, utazó Plaidek.

Lawn-Tennis felszerelések. Labdák, Rackettek stb.

Fotballabdák és Croque játék.

Tennis cipők, övek és sapkák.

Gummi esőköpenyek és kerek vízmentes gallérok.

Utazó és Cupe fonott kosarak,
 Ládák és kézi bőröndök.

Kerti fonott butorok többféle színben.
 Kerti színes nagy napernyő állvánnyal.
 Gyermek fekvő- és tolókoszik.

Torna készletek.
 Fügő ágyak.

Összehajtható kényelem székek.

Gyermek reform székek.

Kerékpár és szerek.

Acetylén kocsilámpák.

Keztyű-, kalap-, cipő-, harisnya, férfi fehérnemű és nyakkendőben a legnagyobb választék.

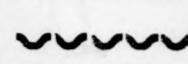
Nap- és esőernyők, illatszerek és szappanok. Gummi fürdőkádak.

RUZSONYI PÁL női- és férfidivat, műpar-, sport- és játékkészlete a „Zöld papagályhoz.“ **NYIREGYHÁZÁN.**

Nyiregyházi Göztéglagyár Részvénytársaság.

* Városi iroda: Városház-utca 7. szám. *

Ajánlja kitünő minőségű:

géppel gyártott tégláit,
 géppel gyártott válogatott tégláit,
 kézzel gyártott tégláit.

Helybeli megrendelések házhoz szállítatnak.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL“

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az **Első Magyar Kókuszdió Olajgyár** „Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r. t. **Nyirbátor.**

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Szélhajtó és göresesillapító

Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető: **JULIUS BITTNER** gyógyszerháza, Gloggnitz (Nied.-Oest).

Uj találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.

Telefon 125. sz.

Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.

Tengelynélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen újonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. **Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása, valamint újonnan a legjutányosabb áron. Fúrott kutak építése bármilyen kaliberű csövekkel.**

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálók.

Szilágyi Mihály ekegyára és turotkut építési vállalata **Nyiregyházán.**

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Az idényben való rendszeres szállításra **több 100 waggon elsőrendű burgonya**

megvételre kerestetik. Méltányos ajánlatok a pontos mennyiség, minőség, szállítási idő, feladó állomás és legolcsóbb ár megjelölésével „**rendes lebonyolítás 2531**“ jellegére **Mosse Rudolf** hirdetési irodájába Budapest, Ferencziak-tere 3. kéretnek.

KOHN SAMU

szobafestő és mázoló

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Elvállal minden e szakmabeli épület, templom, szoba, fa és vasnemű szakszerű festését és mázolását a legegyszerűbb valamint legdiszesebb kivitelben.

Különleges aferezések.

Borsajtóink a pécsi kiállítás borászati csarnokában megtekinthetők.
1906. Nagyvárad: I. díj, díszoklevél. — 1905. országos gazdasági kiállítás,
Pozsony. I-ső díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás. Eger: 1 díszok-
levél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK.

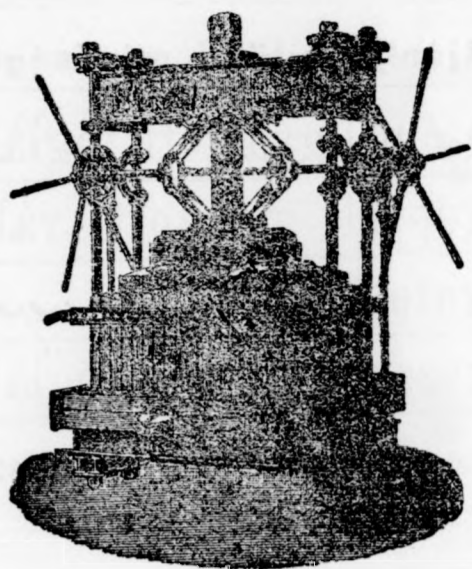
Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű Rákóczy **kettős kosaru sajtók**, nagyüzemi préseléshez.

Főlénye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzuzók és bogyózók
„VILLAM” legújabb centrifugális bogyózók és zuzógépek.

Árjegyzék ingyen! Árjegyzék ingyen!

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára MISKOLCZ.

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal” jelzésű üvegekbe más gyártmányú söröket fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal pedig megtévesztve van. Ennélfogva bátorokodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy csakis az a valódi kőbányai Dréher-féle sör, a mely „Dréher Antal Kőbánya” jelzésű dugóval van ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jakob**,
a Dréher Antal kőbányai serfőződe
szabolcsvármegyei kizárólagos képviselője.

A Széchenyi-tér 3. számú ujonnan átalakítandó házam egyik utcai lakását — esetleg egy üzleti helyiséggel — avagy, egy 4—5 szobát igénylő hivatalhelyiség gyanánt, f. évi november 1-re **bérbeadom.**

Lichtmann Vilmos,
(Gróf Károlyi-ter.)

Köszén, pírshén, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecskavágóit és gőzcséplő gépeit.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 68.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, léhuro-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselője Nyiregyházaán

Májerszky Barnabás

gépgyárosnál.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb

butoráruháza

Nyiregyházaán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stíli ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legújabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve,
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Férfiszövetek

legújabb csikos, koczkás és

simá kivitelben,

legnagyobb választékban, olcsó szabott

árak mellett kaphatók a

„**Versenyáruházban**”

Nyiregyháza, Parochi-épület.

Hazai gyártmányok!

Valódi angol kelmék!